Qorti tal-Maġistrati (Malta)

RIK NRU 57/2024: FL-ATTI TAL-MANDAT TA' QBID EŻEKUTTIV NRU. 463/2024 FL-ISMIJIET: **COSECASA LTD (C15933) V. JAKE GAUCI (KI. 351690M)**

(REVOKA TA' MANDAT EZEKUTTIV – ART. 281, KAP. 12 – SKOND L-AHHAR ZVILUPPI GURISPRUDENZJALI, N-NUQQAS TA' EZISTENZA JEW TA' EZEGWIBILITA' TA' TITOLU EZEKUTTIV JISTA JAQA' FIL-PARAMETRI TA' "RAGUNI VALIDA" GHAT-THASSIR TA' ATT EZEKUTTIV - ID-DISTINZJONI BEJN TITOLU EZEKUTTIV U L-EZEGWIBILITA'/ EZEKUZZJONI TA' TITOLU EZEKUTTIV - MINKEJJA L-ART. 256(2), JEKK KREDITUR JITHALLA JEZEGWIXXI KAMBJALA QABEL MA JIGI KONKLUZ IL-PROCESS PREVIST TAHT IL-PROVISO TAL-ART. 253(E), JIGU STULTIFIKATI L-GHANIJIET LI GHALIHOM IDDAHHLET FIS-SEHH TALI PROCEDURA)

MAĠISTRAT: DR. VICTOR G. AXIAK

8 ta' April 2024

IL-QORTI,

wara li rat ir-rikors ta' Jake Gauci (msejjaħ "ir-rikorrent" jew "ir-rikorrent eżekutat") ippreżentat fit-12 ta' Marzu 2024[1] li permezz tiegħu ppremetta u talab is-segwenti:

> **'Illi nhar il-disgha u ghoxrin (29) ta' Frar tas-sena elfejn erbgha u ghoxrin (2024), is-socjeta CoseCasa Ltd ottjeniet il-hrug ta' mandat ta' qbid ezekuttiv kontra Jake Gauci;**
>
> **Illi l-esponent jixtieq jipprevalixxi ruhu mid-dritt moghti lilu ai termini tal-Artikolu 281(1) tal-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta'Malta u b'hekk jitlob it-thassir totali tal-att ezekuttiv mahrug fil-konfront tieghu;**
>
> **Illi t-titolu ezekuttiv vantat mis-socjeta CoseCasa Ltd ghal-hrug tal-mandat huwa "skont tlettax-il kambjala li lkoll immaturaw liema kambjali gew rezi esekuttivi permezz tal-ittra**

[1] Fol 1-11

ufficjali pprezentata taht l-Artikolu 253 u 265(2) tal-Kap. 12 datata 25 ta' Mejju, 2023 (Ittra Ufficjali 1640/2023)";

Illi jigi rilevat, illi l-esponent talab is-sospensjoni tal-ezekuzzjoni tal-kambjali imsemmija fl-ittra ufficjali bin-numru 1640/2023 ai termini tal-Artikolu 254 tal-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta, liema rikors huwa appuntat ghas-smiegh nhar il-sebgha u ghoxrin (27) ta' Novembru tas-sena elfejn erbgha u ghoxrin (2024) bin-numru 181/2023 fl-ismijiet "CoseCasa Ltd vs Jake Gauci" (vide DOK A);

Illi jsegwi ghalhekk stante li l-proceduri ghadhom sub judice, li s-socjeta CoseCasa kellha ssegwi l-Artikolu 833C tal-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta fejn il-mandat ta' sekwestru kellu jkun wiehed kawtelatorju u mhux ezekuttiv;

Illi li kieku l-ispirtu tal-legislatur kien li mal-intavolar tal-ittra ufficjali ai termini tal-Artikolu 253(e) tal-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta, wiehed jista jintavola mandat ta' sekwestru ezekuttiv, ma kienx jinkludi l-Artikolu 833C tal-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta li precizament jistipula:

"833C. Fejn ittra ġudizzjarja tkun ġiet ippreżentata biex tirrendi l-kambjali jew promissory notes eżegwibbli skont il-proviso tal-artikolu253(e), jistgħu jiġu ppreżentati l-mandati kawtelatorji msemmija fl-artikolu 830(1)(a), (b) u (d):

Iżda meta din l-ittra tiġi ppreżentata biex tirrendi l-kambjalijew promissory notes eżegwibbli skont il-proviso tal-artikolu 253(e), l-applikant għandu jehmeż kopja ta' dik l-ittra fl-atti tal-mandat kawtelatorju, u tali mandat għandu jkun konformi mad-dispożizzjonijiettat-Titolu VI tat-Tielet Ktieb ta' dan il-Kodiċi."

Illi ghalhekk certament, jekk is-socjeta hasset li ghandha tikkawtela d-drittijiet taghha, kellha tintavola mandat kawtelatorju u certament mhux wiehed ezekuttiv;

Illi minghajr pregudizzju ghas-suepost stante ghal fatt li l-mertu tal-kambjali msemmija fl-ittra 1640/2023 ghadha trid tigi deciza, fejn il-kambjali msemmija jistghu jigu ddikjarati nulli, inottemporanza mal-principju fundamentali quod nullum est nullum producit effectum l-mandat ta' qbid ezekuttiv bin-numru 463/2024 ghandu jigi ddikjarat irregolari, null u bla effett;

Ghaldaqstant u in vista tas-suespost, l-esponent umilment jitlob lil dina l-Onorabbli Qorti jghogobha thassar u tirrevoka l-mandat ezekuttiv bin-numru 463/2024 fl-ismijiet "CoseCasa Ltd vs Jake Gauci" fit-totalita tieghu u dan a tenur tal-Artikolu 281(1) tal-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta.

Salv kull provvediment ulterjuri li dina l-Onorabbli Qorti jidrilha xieraq u opportun.

Bl-ispejjez.'

wara li rat li b'ordni *in camera* tat-18 ta' Marzu 2024 maħruġa ai termini tal-Art. 173(1) tal-Kap. 12 tal-Liġijiet ta' Malta l-Qorti *inter alia* ffissat terminu ta' sebat ijiem min-

notifika għar-risposta tal-kumpanija intimata CoseCasa Ltd (imsejjħa "l-intimata" jew "l-intimata eżekutanta") u appuntat ir-rikors għas-smiegħ għall-25 ta' Marzu 2024[2],

wara li rat ir-risposta tal-intimata eżekutanta ppreżentata fil-25 ta' Marzu 2024[3] li permezz tagħha wieġbet kif ġej:

'Illi permezz ta' dawn il-proċeduri r-rikorrent Jake Gauci (ir-"Rikorrent"), qed jitlob primarjament li din l-Onorabbli Qorti jogħġobha tħassar u tirrevoka l-Mandat ta' Qbid Eżekuttiv fl-ismijiet fuq premessi liema mandat inħareġ abbażi ta' titolu eżekuttiv li s-soċjetà esponenti ottjeniet *ai termini* tal-Artikolu 253(e) tal-istess Kap. 12 tal-Liġijiet ta' Malta.

Illi r-Rikorrent qed jibbaża r-Rikors odjern tiegħu fuq il-fatt li huwa intavola rikors dejjem *ai termini* tal-imsemmi Artikolu 253(e) permezz ta' liema qed jitlob li l-Qorti tordna s-sospensjoni tal-kambjali li ġew reżi eżekuttivi permezz ta' ittra uffiċjali intavolata *ai termini* tal-Artikoli 253 u 265(2) tal-Kap. 12 tal-Liġijiet ta' Malta. Dan ir-rikors sal-lum għadu mhux degretat — kif ammess mill-istess Rikorrent — u kwindi sal-lum is-soċjetà esponenti tgawdi titolu esekuttiv validu u ma hemm l-ebda ordni daparti ta' Qorti li dan it-titolu esekuutiv ma jistax jiġi esegwit.

Illi għalhekk l-argumenti tar-Rikorrent li s-soċjetà esponenti kellha tintavola mandat kawtelatorju *ai termini* tal-Artikolu 833C tal-Kap. 12 huma bir-rispett kollhu legalment bla ebda bażi u kompletament insostenibbli.

Illi mingħajr preġudizzju għas-suespost, inkwantu jikkonċerna l-Artikolu 281 tal-Kap. 12 il-qrati tagħna kostantement ippronunzjaw ruhhom dwar il-portata ta' dan l-Artikolu. Hekk per eżempju fil-kawża fl-ismijiet «Dr Georg Sapiano –vs– Jette Scott» il-Qorti kienet qalet:

Fil-każ fl-atti tal-Mandat ta' Qbid numru 226/14 fl-ismijiet Anthony Charles John Cassar et vs Carmen German et deciz fis-6 ta' Mejju 2015 din il-Qorti qalet hekk b'referenza għal ġurisprudenza tal-Qrati dwar din il-materja:

"….fis-sentenza fl-ismijiet Edward Pace vs Michael Sultana, deċiża fil-5 ta' Mejju 2005 per Onor. Imħ. Joseph R. Micallef: "Illi l-liġi ma tgħidx x'tista' tkun "raġuni valida skont il-ligi", li nsibu fl-imsemmi artikolu. Madankollu, in ġenerali, jista' jingħad li mandat jista' biss jiġi attakkat kemm-il darba ikun inħareġ minn Qorti żbaljata jew jekk ikun hemm xi difett fil-forma"(Enfasi ta' din il-Qorti) "Vide ukoll Joseph Spiteri vs Anthony Perry et digriet interlokutorju deċiż fl- 14 ta' Novembru 1994. U sentenza fl-ismijiet HSBC Bank Malta P.l.c. (C-3177) vs Doris Conchin deċiża mill-Prim' Awla tal-Qorti Ċivili mill-Onor. Imħallef Joseph R.Micallef fit- 28 ta' Lulju, 2011 u ikkonfermata fl-appell: "l-Għan li għaliha ddaħlet il-proċedura taħt l-artikolu 281 fil-Kodiċi tal-Proċedura huwa marbut ma' xi għelt jew nuqqas fl-att eżekuttiv innifsu li, bis-saħħa tiegħu, l-parti eżekutata tbagħti preġudizzju. Għalhekk ma

[2] Fol 12-13
[3] Fol 18-21

kinitx il-fehma tal-leġislatur li din il-proċedura tintuża biex il-mandat jew att ezekuttiv ieħor jiġi attakkat jew imħassar għal raġunijiet ta' kontestazzjoni li huma marbuta mal-mertu nnifsu, li bis-saħħa tiegħu l-istess att eżekuttiv ikun inħareġ. Kemm hu hekk, l-ewwel kliem tas-subartikolu (1) tal-artikolu 281 jagħmluha ċara li rrimedju mogħti lir-rikorrent jingħata bla ħsara għal kull jedd ieħor taħt l-istess Kodiċi jew xi liġi oħra";(Enfasi ta' din il-Qorti). Min mbagħad jrid jattakka l-esekuzzjoni ta' Mandat jrid jipproċedi skond l-Artikolu 156 tal-Kapitolu 12. Illi skond l-insenjament mogħti fis-sentenza Baystreet Holdings Limited (C 120858) vs Walter Zammit Cachia et deċiża fis-7 t'April 2009 mill-Onor. Imħallef Joseph R. Micallef:

"Illi l-prattika stabbilita, mbagħad, hi li min irid jattakka l-eżekuzzjoni ta' Mandat, irid jagħmel dan billi jmexxi bil-proċedura normali maħsuba fil-liġi. Illum, il-ġurnata din il-proċedura hija azzjoni li tinbeda b'Rikors Maħluf. Hawn ukoll, ir-rikors imressaq f'din il-kawża, mhux biss m'huwiex wieħed maħluf, imma jonqos f'partijiet essenzjali tiegħu mill-forma stabbilita fl-artikolu 156 tal-Kodiċi tal-Proċedura."

Vide wkoll is-sentenza fl-ismijiet Anthony sive Antoine Vassallo et vs HSBC Bank Malta plc deċiża mill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili mill-Onor. Imħallef Mark Chetcuti nhar l-4 ta' Ottubru, 2011.

Illi kif diġà intqal, fil-proċeduri odjerni il-kontestazzjoni tar-Rikorrent hija essenzjalment li, ġaladarba huwa ppreżenta rikors li permezz tiegħu qed jitlob is-sospensjoni tal-esekuzzjoni tal-kambjali li ġew reżi esekuttivi, allura dan il-fatt *di per se* jimpedixxi lis-soċjetà esponenti li tintavola il-mandat inkwistjoni. Però, kif wkoll ġa ngħad, ma hemm l-ebda ordni għas-sospensjoni tal-eżekuzzjoni tat-titoli eżekuttivi inkwistjoni.

Illi dejjem mingħajr preġudizzju għas-suespost, inkwantu jirrgwarda l-esekuzzjoni taħt l-Artikolu 253(e) issir referenza għal ġurisprudenza nostrana u b'mod partikolari għal kawża fl-ismijiet «Arkitett u Inġinier Ċivili Mario Cassar –vs– Decas Limited *et*» deċiża minn din l-Onorabbli Qorti fit-28 ta' Ġunju 2021 (Rikors Nru. 154/2021 VGA), fejn apparti li saret referenza għal ġurisprudenza msemmija fil-paragrafi preċedenti, saret ukoll referenza għal ġurisprudenza rigwardanti appuntu l-esekuzzjoni taħt l-imsemmi Artikolu 253(e) tal-Kap.12.

Illi fil-paragrafu 12 tas-sentenza imsemmija, din il-Qorti *inter alia* kienet qalet:

Pereżempju fil-kawża fl-ismijiet Dr Georg Sapiano v. Jette Scott et (Rik. 308/16, deċiż fil-25 ta' Novembru 2016) ir-rikorrenti kienu talbu lill-Qorti sabiex tirrevoka mandat ta' qbid eżekuttiv li kien inħareġ fil-konfront tagħhom stante illi dan kien maħruġ in eżekuzzjoni ta' kambjala li kienet għada ma' saritx titolu eżekuttiv peress illi l-proċeduri għas-sospensjoni tagħha taħt l-Art. 253(e) tal-Kap. 12 kienu għadhom pendenti. Il-Qorti tal-Appell Superjuri kkonfermat is-sentenza tal-Ewwel Qorti li kienet ċaħdet it-talba tar-rikorrenti u ddikjarat li l-fatt li kien qed jiġi allegat u ċioè li l-kambjala kien għadha mhijiex titolu eżekuttiv, ma' kienx sempliċiment punt ta' natura proċedurali iżda kien imiss is-sustanza tat-talba tagħhom. Ġaladarba l-mandat kien inħareġ mill-Qorti kompetenti u ma' kien hemm ebda żball fil-mod kif ġie ordnat, allura t-talba tar-rikorrenti kienet destinata li tfalli:

"Minn dawn is-sentenzi joħroġ car li l-ewwel Qorti tat interpretazzjoni korretta tal-Artikolu 281 imsemmi u waslet ghall-konkluzjoni gusta li l-mandat in kwistjoni la għandu difetti fil-forma tiegħu u li l-ħruġ tiegħu sar korrettement. Anke l-fatt li l-kambjala iffirmata mill-appellanti qed tigi attakkata separatament bi proċeduri oħra ma jfissirx li t-talba magħmula taħt l-Artikolu 281 għandha tiġi milqugħa għax dan ma jaffettwa xejn il-hrug 'per se' tal-mandat."

Illi mbagħad fil-paragrafu sussegwenti il-Qorti għamlet kompliet tidħol f'dan il-punt qalet is segwent:

Hekk ukoll fil-kawża fl-ismijiet Avukat Ivan Gatt noe. v. Antoine Bartolo (Rik. Nru. 42/2019 RGM, deċiża fit-12 ta' Marzu 2019) il-kwistjoni kienet waħda simili iżda kienet tinvolvi promissory note li r-rikors għas-sospensjoni tagħha taħt l-Art. 253(e) kien diġà ġie deċiż u d-digriet kien pendenti l-eżitu tal-appell. Il-Prim' Awla tal-Qorti Ċivili rriteniet is-segwenti:

"Skond l-Artikolu 253 (e) tal-Kap. 12 Promissory Note hija titolu eżekuttiv. Dan is-sub inċiż jipprovdi kjarament illi sakemm l-eżekuzzjoni ta' tali promissory note ma tiġiex sospiża wara proċeduri appożiti, hija tibqa' titolu eżekuttiv u allura enforzabbli bis-saħħa kollha lilha mogħtija mil-liġi qua titolu eżekuttiv. Imbagħad skond l-Artikolu 256 (2) tal-Kap. 12 Promissory Note tista' tiġi eżegwita bil-mandati eżekutivi "...jumejn għall-anqas min-notifika ta' sejħa għall-ħlas magħmula b'att ġudizzjarju." Fil-kawża odjerna il-mandat ta' sekwestru eżekuttiv inħareġ ferm wara jumejn li l-ittra uffiċjali tas-7 ta' Novembru 2018 ġiet notifikata lil Antoine Bartolo. Tenut kont li sallum l-eżekuzzjoni tat-titolu eżekuttiv naxxenti mill-promissory note de quo ma hiex sospiża, it-talba tar-rikorrent għar-revoka tal-mandat ta' sekwestru eżekuttiv numru 2070/18 ma hiex legalment fondata."

Illi l-mandat inkwistjoni *prima facie* jħares dak kollu li tipprovdi il-liġi għas-siwi tiegħu.

Għaldaqstant, fid-dawl ta' dak suespost u b'mod partikolari tal-ġurisprudenza kostanti su riportata, huwa evidenti li r-Rikors intavolat mir-Rikorrent għandu jiġi miċħud stante li ma jeżitux l-elementi rikjesti mill-liġi sabiex jista' jintlaqa''

wara li semgħet it-trattazzjoni finali li saret bil-fomm fis-seduta tal-25 ta' Marzu 2024:

- għan-nom tar-rikorrent eżekutat, mill-Avukat Dr. Christian Camilleri,
- għan-nom tal-intimata eżekutanta, mill-Avukat Dr. Carlo Vigna

qed tagħti dan id-

Digriet

1. F'din il-kawża r-rikorrent eżekutat qed jitlob lill-Qorti tirrevoka l-mandat ta' qbid eżekuttiv bin-numru 463/2024 li nħareġ kontrih fl-4 ta' Marzu 2024 fuq talba tal-intimata eżekutanta. Dan il-mandat kien inħareġ sabiex l-intimata eżekutanta teżegwixxi titolu eżekuttiv konsistenti f' *"tlettax-il kambjala li lkoll immaturaw liema kambjali ġew reżi eżekuttivi permezz tal-ittra uffiċjali ppreżentata taħt l-Artikolu 253*

u 256(2) tal-Kap. 12, datata 25 ta' Mejju 2023 (Ittra Uffiċjali 1640/2023) debitament notifikata u li kopja tagħha annessa bħala Dok D".

2. L-artikolu tal-liġi li taħtu nfetħet din il-proċedura huwa l-Artikolu 281 tal-Kap. 12 tal-Liġijiet ta' Malta illi jaqra kif ġej:

'281. (1) Mingħajr preġudizzju għal kull jedd ieħor taħt din il-liġi jew xi liġi oħra, persuna kontra min jinħareġ att eżekuttiv jew xi persuna oħra interessata, tista' tagħmel rikors li jkun fih is-sottomissjonijiet kollha li tista' tkun tixtieq tagħmel flimkien mad-dokumenti kollha li jsostnu r-rikors lil dik il-qorti li tkun ħarġet dak l-att fejn titlob li l-att eżekuttiv jitħassar, sew għal kollox jew f'parti minnu biss, għal raġuni valida skont il-liġi.

(2) Ir-rikors għandu jiġi notifikat lill-parti opposta li, fi żmien għaxart ijiem, għandha tippreżenta risposta li jkun fiha s-sottomissjonijiet kollha li tista' tkun tixtieq tagħmel flimkien mad-dokumenti kollha li jsostnu r-risposta li tista' tippreżenta:

Iżda l-qorti tista', f'każijiet urġenti, tirriduċi l-perjodu msemmi f'dan is-subartikolu. Fin-nuqqas ta' din l-oppożizzjoni, il-qorti għandha tilqa' t-talba.

(3) Il-qorti għandha tiddeċiedi dwar ir-rikors wara s-smigħ tal-partijiet, u kull xiehda li jidhrilha xierqa, jekk taħseb hekk, u dan mhux iktar tard minn perjodu ta' xahar mill-jum tal-preżentata.

(4) Appell minn digriet mogħti taħt is-subartikolu (3) jista' jsir b'rikors fi żmien sitt ijiem minn meta d-digriet jinqara fil-qorti bil-miftuħ. Il-Qorti tal-Appell għandha tappunta dan l-appell għas-smigħ fi żmien xahar minn meta d-digriet jinqara' fil-qorti bil-miftuħ u dan għandu jiġi deċiż fi żmien tliet xhur mid-data tal-appuntament għas-smigħ.
(5) Il-garanzija msemmija fl-artikolu 249 ma tinħtieġx fil-każijiet imsemmija fis-subartikolu ta' qabel dan.'

3. Fir-rigward ta' dan l-artikolu tal-liġi l-pożizzjoni tradizzjonali li ġiet ritenuta diversi drabi mill-Qrati tagħna[4] u kif sew qalet l-intimata fir-risposta tagħha, hija dik li t-talba ta' persuna li jinħareġ kontra tagħha mandat eżekuttiv sabiex ai termini tal-

---

[4] Fosthom sensiela ta' sentenzi mogħtija mill-Onor. Imħallef Joseph R. Micallef inkluż **HSBC Bank Malta P.l.c. (C- 3177) v. Doris Conchin** (Rik Nru 633/2011JRM) deċiża mill-Prim' Awla tal-Qorti Ċivili fit-28 ta' Lulju 2011, **Edward Pace v. Michael Sultana et.** (Rik. Nru. 287/05 JRM deċiż fil-5 ta' Mejju 2005), **Emanuel Vella v. Lloyd's Malta Limited et.** (Rik Nru 985/03/JRM deċiż fit-30 ta' Ottubru 2003) u l-ewwel waħda li fiha tissemma l-kelma "għelt" is-sentenza fl-ismijiet **Colette Sciberras v. Saviour Sciberras** (Rik. 2884/00 JRM, deċiża fit-13 t'Ottubru 2000)

Artikolu 281 tal-Kapitolu 12 tal-Liġijiet ta' Malta titlob li l-istess mandat jiġi mħassar għal kollox jew parti minnu għandha tkun marbuta:

> "*ma' xi ghelt jew nuqqas fl-att eżekuttiv innifsu, li, bis-sahha tieghu, l-intimat eżekutat ibati pregudizzju. Minn dak li jirriżulta minn eżami tad-dibattiti parlamentari li wasslu ghad-dhul tal-imsemmi artikolu fil-Kodici, ma kinitx il-fehma tal-leġislatur li din il-proċedura tintuża biex il-mandat jew att eżekuttiv ieħor jigi attakkat jew imhassar għal raġunijiet ta' kontestazzjoni li huma marbuta malmertu nnfisu li, bis-sahha tieghu, l-istess att eżekuttiv ikun inhareg. Kemm hu hekk, l-ewwel kliem tas-subartikolu (1) tal-artikolu 283A [281] jaghmluha cara li r-rimedju moghti lir-rikorrent jingħata bla hsara għal kull jedd iehor taht l-istess Kodici jew xi ligi ohra.*
>
> *Illi, in ġenerali, jista' jingħad li Mandat jista' biss jiġi attakkat kemm-il darba jkun inħareġ minn Qorti żbaljata jew jekk ikun hemm xi difett fil-forma.. Meta l-liġi riedet tfisser f'liema ċirkostanzi jista' jintalab il-ħruġ ta' Kontro-mandat, dan qalitu u fissritu b'reqqa, per eżempju, fl-artikolu 836, li jitkellem dwar Mandati kawtelatorji. Il-Mandat mertu tal-kawża preżenti mhuwiex Mandat kawtelatorju.*
>
> *Illi l-istħarriġ li din il-Qorti trid tagħmel dwar it-talba mressqa quddiemha għandu jkun wieħed fil-parametri stretti tal-azzjoni kif proposta. Xogħol il-Qorti f'din il-proċedura huwa li tara li tagħmel ħaqq mal-partijiet għaliex wara kollox, fi proċedura bħal din, ikun hemm dejjem xi titolu eżekuttiv (bħal sentenza, taxxa ġudizzjarja jew kuntratt) li minnu nnifsu jkun stabilixxa l-mertu tal-kwestjoni. Din il-Qorti, fl-istħarriġ li jmissha tagħmel fi proċedura bħal din, ma tinbidilx f'Qorti ta' reviżjoni ulterjuri tal-ilmenti fil-mertu dwar it-titolu li jkun;*
>
> *Illi għalhekk din il-Qorti għandha toqgħod b'seba' għajnejn biex ma tħallix kwestjoni dwar Mandat maħruġ minn Qorti tinbidel fi kwestjoni ta' ftuħ mill-ġdid tal-mertu jew billi tħalli li jiddaħħlu fin-nofs kwestjonijiet oħrajn li jista' jkun hemm bejn il-partijiet involuti f'dak il-Mandat ...*"

4. Qalet ukoll sew l-intimata fir-risposta tagħha illi kienet din il-Qorti kif presjeduta illi fis-sentenza ċitata minnha[5] abbraċċjat u għamlet tagħha ġurisprudenza fejn il-Qorti tal-Appell (Superjuri) u l-Prim' Awla tal-Qorti Ċivili t-tnejn rritenew illi l-fatt li jkun hemm proċeduri pendenti fuq is-siwi, l-eżegwibilita jew in-natura tat-titolu eżekuttiv ma jfissirx illi l-mandat ikollu difett fil-forma tiegħu jew li jkun inħareġ b'mod skorrett.

---

[5] AIC Mario Cassar v. Decas Limited (QTM, Rik 154/2021 VA, 28/06/2021)

5. Madanakollu dan ma jfissirx illi biż-żmien il-pożizzjoni ta' ġudikant dwar materja ta' natura legali ma tistax tinbidel partikularment fejn ikunu seħħew jew bdew iseħħu żviluppi oħra fil-ġurisprudenza illi jkunu jinneċessitaw tali rikonsiderazzjoni. Wara kollox daqs kemm il-liġijiet nfushom huma ħajjin, jinbidlu u jevolvu maż-żmien skond il-ħtiġijiet varji tas-soċjetà, daqstant ieħor tista' tkun fluwida l-interpretazzjoni tagħhom meta dan ikun ġustifikat.

6. Kif sew qal l-Imħallef Toni Abela fid-digriet tal-Prim' Awla tal-Qorti Ċivili tal-11 ta' Diċembru 2023 fl-ismijiet **<u>Aġenzija tas-Sistema ta' Inforzar Lokali v. Sonia Vella</u>** (Rik. 1342/2023):

> *"... r-raġunijiet għal fejn jista' jintalab it-tħassir taħt dan l-artikolu twessgħu permezz ta' sentenzi riċenti u m'għadhiex kif kienet il-posizzjoni sa ftit żmien ilu, fejn ir-raġunijiet kienu ristretti ħafna. Di fatti il-Qorti tal-Appell fid-digriet **Vincent Gauci vs Dr. Albert Fenech** mogħti fis-27 ta' Marzu, 2020, għamlitha ċara li kienet qiegħda titbiegħed mill-pożizzjoni ristrettiva u magħluqa meħuda mill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili fid-digriet **Edward Pace et vs Michael Sultana** tal-5 ta' Mejju, 2005. Il-Qorti tal-Appell saħqet li l-artikolu 281 tal-Kap 12 tal-Liġijiet ta' Malta jista' jiġi użat mhux biss fejn l-att esekuttiv ikun inħareġ minn qorti żbaljata jew meta jekk ikun hemm xi difett fil-forma. Dan għaliex il-kliem "għal raġuni valida skont il-liġi" huma żgur iktar wesgħin minn dawk iż-żewġ każijiet. Bħala punt ta' importanza legali, irid ukoll jiġi puntwalizzat li kwistjonijiet ta' natura proċedurali huma ta' ordni pubbliku u li ebda Qorti ma tista' titbiegħed lill-hinn minn dak li trid il-proċedura (Ara Sentenza fl-ismijiet **Kummissarju tat-Taxxi Interni -vs- Medairco Ltd** deċiża fil-11 ta' Novembru 2011)."*

7. Il-Qorti tagħmel tagħha l-kliem għaqli tal-Prim' Awla tal-Qorti Ċivili fis-sentenza fl-ismijiet **<u>Raymond Fenech v. Charmaine Zammit pro. et. noe</u>** (PA, Rik. 1427/2023 DC, 27/02/2024) meta din qalet is-segwenti:

> "F'digriet mgħoti fit-12 ta' Settembru 2019 minn din il-Qorti kif diversament presjeduta f'l-atti tal-mandat f'l-ismijiet ***Dr Abigail Critien et vs Fair Trading Limited*** intqal hekk: ...
>
> *« ... Illi, b'żieda ma' dan, l-azzjoni maħsuba taħt l-artikolu 281 tgħodd fejn issir talba għat-tħassir, għal kollox jew f'parti minnu, tal-att eżekuttiv, u mhux tas-sospensjoni tal-effetti tiegħu;*
>
> *Illi għalhekk din il-Qorti għandha toqgħod b'seba' għajnejn biex ma tħallix kwestjoni dwar Mandat maħruġ minn Qorti tinbidel fi kwestjoni ta' ftuħ mill-ġdid tal-mertu jew billi tħalli li jiddaħħlu fin-nofs kwestjonijiet oħrajn li jista' jkun hemm bejn il-partijiet involuti f'dak il-Mandat. F'dan ir-rigward, il-Qorti tqis li l-mottiv li jkun wassal lil xi ħadd biex jitlob il-ħruġ ta' Mandat m'għandux, bħala regola, ikun raġuni biex il-Qorti tistħarreġ is-siwi tiegħu.* ***<u>Dan jingħad aktar u</u>***

aktar fejn il-Mandat ikun wieħed eżekuttiv, imsejjes fuq titolu li jkun eżegwibbli (emfażi u sottolinear ta' din il-Qorti).

Illi l-Qorti tagħraf li, madankollu, ***fil-qafas ta' dak li ngħad aktar qabel, biex jista' jinħareġ att eżekuttiv, irid tabilfors ikun hemm titolu eżekuttiv. Għalhekk, l-eżekuttività (b'distinzjoni mis-siwi tal-mertu tiegħu) tat-titolu trid tirriżulta biex wieħed jista' jqis is-siwi tal-att eżekuttiv li jintalab bis-saħħa tiegħu. Kemm hu hekk, f'dawn l-aħħar żminijiet, ingħad ukoll li n- nuqqas ta' eżistenza ta' titolu eżekuttiv ukoll taqa' fil-parametri tal-istħarriġ dwar "raġuni tajba" li qorti tista' tintalab tagħmel*** *f'azzjoni mibdija taħt l-artikolu 281 tal-Kapitolu 12 tal-Liġijiet ta' Malta »*

Illi dwar n-nuqqas ta' l-eżistenza ta' titolu eżekuttiv bħala waħda mir-"*raġunijiet tajba*" li tista' tistħarreġ il-Qorti f'azzjoni tentata taħt l-artikolu 281 kienet ta'l-istess ħsieb il-Qorti ta'l-Appell f'sentenza mgħotija fit-3 ta' Marzu 2022 fil-kawża f'l-ismijiet ***Mary Saliba vs Charles Saliba*** meta qalet li:

« jekk tassew ma kienx hemm titolu eżekuttiv dan ikun biżżejjed biex jitħassar il-mandat taħt l-art. 281. »"

8. Il-Qorti għalhekk tħoss illi la darba fir-rikors *de quo* ir-rikorrent qed jilmenta dwar in-nuqqas t'eżegwibilita' tat-titolu eżekuttiv li abbażi tiegħu nħareġ il-mandat eżekuttiv tal-intimata, huwa kompitu tagħha u *in linea* mal-iżviluppi aktar riċenti fil-ġurisprudenza illi tindaga jekk dan hux il-każ billi jekk jirriżulta dan, jista' ikun hemm "*raġuni valida*" għat-tħassir tal-att eżekuttiv.

9. Permezz tar-rikors tiegħu r-rikorrent jisħaq li l-intimata eżekutanta kellha d-dritt biss li tintavola talba għall-ħruġ ta' mandat kawtelatorju u mhux mandat eżekuttiv peress illi pendenti quddiem din il-Qorti, diversement presjeduta, hemm proċeduri għas-sospensjoni tal-eżekuzzjoni tal-kambjali in kwistjoni. In sostenn ta' dan ir-rikorrent jgħid illi li kieku l-ispirtu tal-leġislatur kien illi "*mal-intavolar tal-ittra ufficjali ai termini tal-Artikolu 253(e) tal-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta, wiehed jista jintavola mandat eżekuttiv, ma kienx jinkludi l-Artikolu 833C tal-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta"*. L-Art. 833C ċitat mir-rikorrent ġie introdott permezz tal-Att XXVII tal-2021 u jipprovdi kif ġej:

'833Ċ. Fejn ittra ġudizzjarja tkun ġiet ippreżentata biex tirrendi l-kambjali jew promissory notes eżegwibbli skont il-proviso tal-artikolu253(e), jistgħu jiġu ppreżentati l-mandati kawtelatorji msemmija fl-artikolu 830(1)(a), (b) u (d):

Iżda meta din l-ittra tiġi ppreżentata biex tirrendi l-kambjali jew promissory notes eżegwibbli skont il-proviso tal-artikolu 253(e), l-applikant għandu jehmeż kopja ta' dik l-ittra fl-atti tal-mandat kawtelatorju, u tali mandat għandu jkun konformi mad-dispożizzjonijiet tat-Titolu VI tat-Tielet Ktieb ta' dan il-Kodiċi'

10. L-intimata min-naħa tagħha apparti illi tiċċita l-ġurisprudenza fuq imsemmija sabiex tisħaq li l-Qorti m'għandhiex kompitu li tindaga dwar it-titolu eżekuttiv li abbażi tiegħu nħareġ il-mandat eżekuttiv, tgħid illi diment illi ma kienx għad hemm (u sal-ġurnata tal-lum m'hemmx) l-ebda ordni ta' Qorti għas-sospensjoni tal-eżekuzzjoni tat-titolu eżekuttiv tagħha allura xejn ma jista' jwaqqafha milli teżegwixxi t-titolu eżekuttiv tagħha bis-saħħa tal-Art. 256(2) tal-Kap. 12. Dan l-artikolu jipprovdi hekk:

'256.(1) Kull sentenza oħra definittiva illi ma jkunx fiha kondizzjonijiet sospensivi, u li tkun tikkundanna lid-debitur għal ħlas ta' somma likwida, jew biex jagħti jew jitlaq ħaġa ċerta, jew biex jesegwixxi fatt jew obbligu partikolari, hija esegwibbli wara jumejn minn dak in-nhar li tingħata.

(2) L-esekuzzjoni ta' kull titolu esekuttiv ieħor ma tistax issir ħlief wara jumejn għall-anqas min-notifika ta' sejħa għall-ħlas magħmula b'att ġudizzjarju.'

11. Il-Qorti tagħmel riferenza għal partijiet mid-dibattiti parlamentari li ppreċedew id-dħul fis-seħħ tal-Att XXVII tal-2021 fuq imsemmi fejn fost affarijiet oħra ntqal is-segwenti:

"ONOR. EDWARD ZAMMIT LEWIS: ... irid ikun hemm ukoll mandat kawtelatorju meta tinħareġ ittra uffiċjali tal-kambjali. Għalfejn? Għax, jekk id-debitur jirċievi l-ittra uffiċjali mingħajr ma jinħariġlu mandat kawtelatorju, naturalment dan se jittrasferixxi l-assi u l-fondi li għandu biex wieħed ma jkunx jista' jesegwixxi t-titolu tiegħu. Issa hawnhekk ta' min jgħid li anke f'dan il-każ, inġibditli l-attenzjoni li qed ikun hemm ġurisprudenza varja fejn min qed jingħata raġun fuq dan il-punt u min le. Jien naqbel li l-ġustizzja għandha tkun aċċessibbli, però għandu jkun hemm ċertezza legali għaċ-ċittadin, u ma jistax ikun li tibqa' tipprevali sitwazzjoni fejn lil ċittadin "A" tiġih tajba u jinħariġlu mandat kawtelatorju minħabba li f'dak il-każ il-Qorti tkun fehmet li l-mandat kawtelatorju huwa validu, u mbagħad imur ċittadin "B" bl-istess fatti quddiem il-Qorti u dan jibqa' ma jingħatax raġun. F'dan il-każ, ċittadin "B" jkollu raġun jistaqsi kif ċittadin "A" ngħata raġun mill-Qorti filwaqt li hu le. Din mhijiex ċertezza legali u mhijiex xi ħaġa permessibbli fis-sistema tagħna. Għalhekk, biex noqtlu din id-diverġenza fl-insenjament tal-qrati, ħassejna li, anke f'dan il-każ, għandna nagħmlu emenda partikolari biex jiddaħħal mandat kawtelatorju a tenur ta' artiklu 830 ta' Kap. 12 tal-Liġijiet tagħna fejn issa, permezz ta' din l-emenda, id-debitur se jkun kostrett li jħallas għax se jkollu l-assi ta' dik

il-pretenzjoni kawtelati. Dan ifisser li wara li d-debitur (sic!) ikollu titolu eżekuttiv, huwa jkun jista' jesegwih.

Dan hu l-ispirtu tal-Abbozz ta' Liġi li għandna quddiemna llum, Sur President. Fi ftit kliem, dan l-Abbozz ta' Liġi qiegħed hemm biex idaħħal ċertezza legali ... fil-każ tal-privat: jekk ma jkunx jista' jinħareġ mandat kawtelatorju fil-mument li d-debitur ikun ġie notifikat bil-kambjali, hemmhekk il-proċedura għandha terġa' tiġi stultifikata. Għalhekk, li qed nagħmlu hawnhekk qed nagħmluh bil-għan li nagħtu ċertezza legali f'din il-proċedura...[6]"

"ONOR JOSEPH ELLIS: ... li dan l-Abbozz ta' Liġi qed jippermetti li wieħed jagħmel ittra uffiċjali b'mandat kawtelatorju biex jirrendi kambjala eżekuttiva naħseb li hija xi ħaġa loġika u konsonanti bl-iżviluppi li kien hemm f'artikolu 166A u m'hemm l-ebda diffikultà ta' xejn, għax wara kollox jekk biex tirrendi kambjala eżekuttiva tuża l-istess metodu li kien isir qabel u allura tagħmel kawża – il-famuż "actio cambiaria" – xorta tista' tagħmel mandat kawtelatorju, jiġifieri din hija innovazzjoni tajba u pożittiva."[7]

12. Il-Qorti tqis illi s-suġġett ta' dan id-dibattitu li kien fil-kuntest tal-introduzzjoni tal-Art. 833C kien differenti minn dak li qed jiġi diskuss fil-kawża odjerna għaliex hemmhekk il-kwistjoni kienet jekk kreditur għandux id-dritt li jintavola mandat kawtelatorju flimkien mal-preżentata ta' ittra sabiex trendi eżegwibbli kambjali taħt l-Art. 253(e) tal-Kap. 12. Mentri fil-każ in eżami l-kwistjoni hija dik jekk il-kreditur għandux id-dritt addirittura illi jitlob il-ħruġ ta' mandat eżekuttiv appena ikollu kambjala li tkun ġiet reża eżekuttiva taħt l-Art. 256(2) tal-Kap. 12, irrispettivament minn jekk is-sospensjoni tal-eżekuzzjoni tagħha tkunx qed tiġi mitluba taħt il-proviso tal-Art. 253(e).

13. Fiż-żewġ kwistjonijiet il-Qorti però tara illi hemm elementi komuni x'jiġu kkunsidrati fosthom **id-distinzjoni kruċjali bejn titolu eżekuttiv u l-eżegwibilita'/eżekuzzjoni ta' titolu eżekuttiv**.

14. Kif qalet tajjeb il-Prim' Awla tal-Qorti Ċivili fid-digriet tagħha fl-ismijiet **George Edward Spiteri v. Marsaxlokk Football Club et.** (PA, Rik 95/2016 LM, 15/07/2016):

"It-titlu eżekuttiv jista' jiġi akkwistat b'diversi modi li huma msemmijin fl-artiklu 253 tal-Kap 12: permezz ta' sentenza jew digriet tal-Qorti; lodo ta' arbitru; deċiżjoni tat-Tribunal għal Talbiet

[6] Sessjoni Plenarja tat-Tlettax-il Parlament – Seduta Nru 407 tal-Erbgħa, 2 ta' Diċembru 2020, p. 280
[7] *ibid, p.288*

Żgħar; ftehim ta' medjazzjoni reżi inforzabbli skont id-dispożizzjonijiet tal-Att dwar il-Medjazzjoni; kuntratti ppubblikati minn Nutar fejn il-kreditu huwa ċert, likwidu u dovut u li ma jikkonsistix fl-eżekuzzjoni ta' xi att; u l-kambjala.

<u>Illi b'danakollu, l-akkwist ta' titolu eżekuttiv ma jfissirx li jista' jiġi infurzat dejjem u minnufih</u> (sottolinear u emfażi miżjuda minn din il-Qorti). Kif għadu kif ingħad, kull sentenza tal-Qorti hija titolu eżekuttiv (Art. 253(a)), iżda ċerti sentenzi huma eżegwibbli wara li jgħaddu 24 siegħa minn meta jiġu ppronunzjati (Art. 255 Kap 12) filwaqt li s-sentenzi definittivi l-oħrajn huma inforzabbli wara jumejn mill-pronunzja (Art. 256 Kap. 12). Ħlief għal ċerti eċċezzjonijiet imsemmija fl-Artikolu 267 tal-Kap. 12, sentenza li tkun appellata ma tkunx inforzabbli ħlief fuq talba ta' xi parti interessata (Art. 266(1) Kap 12). Mela sentenza tal-Qorti, għalkemm hija titolu eżekuttiv, u ssir hekk appena tiġi ppronunzjata, mhix inforzabbli qabel ma ssir res judicata, ċjoè jekk ma tkunx appellabbli, meta jgħaddi t-terminu tal-appell u ma jsirx appell, inkella meta jsir appell u jinqata'..."

15. Fir-rigward ta' kambjala li tkun immaturat il-liġi hija ċara fis-sens illi din hija **<u>titolu eżekuttiv</u>** bis-saħħa tal-Art. 253(e) tal-Kap. 12. Il-kreditur m'għandu jagħmel xejn sabiex irendi il-kambjala bħala titolu eżekuttiv, b'kuntrast per eżempju mal-kreditur li jintavola ittra uffiċjali taħt l-Art. 166A u li ma tkunx ġiet ikkuntestata mid-debitur entro tletin (30) ġurnata min-notifika, li jrid ta' bilfors jirreġistra dik l-ittra taħt l-Art. 166B tal-Kap. 12 sabiex jottjeni titolu eżekuttiv.

16. Il-pern tal-kwistjoni hija **<u>meta</u>** jista' kreditur li jkollu kambjala li tkun diġà titolu eżekuttiv **<u>jenforza</u>** ossia jeżegwixxi dak it-titolu eżekuttiv bil-mezzi li ttiħ il-liġi fl-Art. 273 tal-Kap. 12?

17. L-intimata qed tgħid illi dan tista' tagħmlu wara li jgħaddu jumejn minn mindu tinnotifika lid-debitur b'sejħa għall-ħlas ai termini tal-Art. 256(2). Fit-trattazzjoni finali filfatt l-abbli avukat difensur tagħha insista illi bl-ittra uffiċjali numru 1640/2023 li huwa ppreżenta sabiex irendi il-kambjali eżegwibbli taħt il-proviso ta' Art. 253(e), huwa seta' (i) jintavola talba għall-ħruġ ta' mandat kawtelatorju minnufih malli ppreżenta l-ittra msemmija, ai termini tal-Art. 833C, u (ii) wara li jgħaddu jumejn min-notifika tal-ittra (liema ittra ġiet ippreżentata ukoll ai termini tal-Art. 256(2)), jintavola talba għall-ħruġ ta' mandat eżekuttiv, kif fil-fatt għamel.

18. Id-difensur legali tar-rikorrent min-naħa tiegħu qal illi dan ikun *a contrario sensu* peress illi (i) l-leġislatur ma kienx idaħħal l-Art. 833C fil-liġi li kieku l-kreditur jista' jeżegwixxi kambjala wara jumejn min-notifika tas-sejħa għall-ħlas, u (ii) l-proċedura taħt il-proviso tal-Art. 253(e) tiġi stultifikata.

19. Il-Qorti tqis illi kemm il-proviso taħt l-Art. 253(e) u kemm l-Art. 256(2) **it-tnejn li huma** jirregolaw u jipprovdu għal kif kreditur li jkollu titolu eżekuttiv konsistenti f'kambjali ikun jista' jeżegwixxi ossia' jenforza dak it-titolu. Filwaqt li l-Art. 256(2) tapplika għat-titoli eżekuttivi kollha li jkunux sentenzi definittivi tal-Qorti li jaqgħu taħt l-Art. 256(1) jew sentenzi tal-Qorti/Arbitraġġ eżegwibbli wara 24 siegħa taħt l-Art. 255, inkluż allura għall-kambjali, il-proviso għall-Art. 253(e) japplika biss għall-eżegwibilita tal-kambjali.

20. Dan ifisser illi hemm kontradizzjoni f'dak li jirrigwarda l-eżegwibilita/enforzar ta' kambjali, għaliex filwaqt li l-Art. 256(1) jrendihom eżegwibbli wara jumejn min-notifika tal-sejħa għall-ħlas, il-proviso taħt l-Art. 253(e) jrendihom eżegwibbli biss wara li jgħaddu għoxrin (20) ġurnata min-notifika tal-ittra uffiċjali lid-debitur li ma jkunx oppona l-eżekuzzjoni tagħhom **jew** f'każ dawn ikunu ġew kontestati, malli l-Qorti tiddeċiedi b'mod definittiv[8] illi tiċħad talba sabiex titwaqqaf l-eżekuzzjoni tagħhom.

21. Kif ġie ritenut mill-Qorti tal-Appell (Superjuri) fis-sentenza fl-ismijiet **Emmanuele Micallef v. Vincent Scerri** (15/05/1953, Kollez. Vol. XXXVII P I p 176):

> "billi hija regola ta' interpretazzjoni li ebda liġi ma għandha titqies kontraddittorja fiha nnifsiha, meta jkun hemm dubju fuq hekk, huwa kompitu tal-ġudikant li jindaga u jinterpreta s-sens skont l-intenzjoni tal-leġiżlatur u b'quddiem għajnejh ir-raġunijiet li ġiegħlu lil-leġiżlatur jiddetta l-liġi. Il-ġudikant għalhekk għandu jirrikorri għall-*mens legis* biex jagħti dik l-interpretazzjoni li tikkorrispondi għall-ispirtu informatur tal-liġi".

22. Hekk ukoll il-Prim' Awla tal-Qorti Ċivili fid-digriet ġa ċitat, ossia dak mogħti fl-ismijiet **George Edward Spiteri v. Marsaxlokk Football Club et.** (PA, Rik 95/2016 LM, 15/07/2016) qalet illi:

> "... ntqal ukoll mill-Qrati tagħna li "huwa anki dover preċiż tal-ġudikant illi, minħabba dawk iċ-ċirkostanzi speċjali tal-każ, jara x'inhi l-probabbli intenzjoni tal-leġiżlatur f'dawn il-każijiet, u japplika dispożizzjoni u jinterpretaha b'mod li jista' jirrikoċiljaha mal-liġijiet l-oħra, biex l-applikazzjoni tagħha ma tiġix inġusta ... **Emmanuele Bonello vs. Edward Percy Larchin** 15.12.1945 Kollez. XXXII.i.309"

[8] Għalkemm deċiżjoni ta' Qorti li l-eżekuzzjoni ta' kambjala għandha tiġi sospiża **m'hijiex suġġetta għal appell**, madanakollu deċiżjoni li tali eżekuzzjoni m'għandhiex tiġi mwaqqfa, tista' tiġi appellata.

23. Il-Qorti tikkunsidra illi ġaladarba hemm artikolu speċifiku tal-liġi illi jirregola kif għandhom jiġu eżegwiti kambjali, liema artikolu daħal fis-seħħ fl-2004, dan għandu jingħata prijorità fuq artikolu ieħor tal-liġi li apparti li japplika għal titoli eżekuttivi b'mod ġenerali (u ma jsemmix espressament il-kambjali), ilu fis-seħħ fil-liġi tagħna għal sew iktar minn seklu!.

24. Il-Qorti tħoss li din l-interpretazzjoni hija l-iżjed waħda li tirrispetta r-rieda tal-leġislatur. Fuq kollox ftit li xejn jista' jagħmel sens illi jinħareġ mandat eżekuttiv favur kreditur abbażi ta' titolu eżekuttiv **<u>li fi stadju ulterjuri jista' jiġi ddikjarat mill-Qorti (permezz ta' digriet li m'huwiex appellabbli) illi m'huwiex eżegwibbli taħt l-Art. 253(e).</u>** Jekk jiġri hekk, il-kambjali bħala titolu eżekuttiv **<u>effettivament jitilfu s-saħħa tagħhom</u>** f'liema każ imbagħad il-kreditur ikun tilef waħda mill-iktar karatteristiċi importanti tagħhom u jkun jista' biss jagħmel azzjoni kambjarja billi jiftaħ kawża *ad hoc* sabiex jottjeni titolu eżekuttiv ieħor (ossia' sentenza tal-Qorti).

25. M'hemmx dubbju għal Qorti illi jekk kreditur jitħalla jeżegwixxi kambjala **<u>qabel</u>** ma jiġi konkluż il-proċess previst taħt il-proviso tal-Art. 253(e), jiġu stultifikati l-għanijiet li għalihom iddaħħlet fis-seħħ tali proċedura.

26. Għalhekk il-Qorti tqis illi l-fatt illi fil-każ in eżami ġew kontestati l-kambjali in kwistjoni u għad hemm pendenti il-proċedura għas-sospensjoni tal-eżekuzzjoni tagħhom, iwassal għal raġuni valida fil-liġi sabiex tħassar il-mandat eżekuttiv *de quo.*

27. Għalkemm tista' tieqaf hawn il-Qorti tħoss illi għandha tidħol ukoll fuq kwistjoni li ġiet sollevata mill-avukat difensur tar-rikorrent fit-trattazzjoni finali u ċioe illi l-mandat eżekuttiv għandu jiġi rexiss ukoll għaliex ma ġewx esebiti l-kambjali mal-ittra uffiċjali li abbażi tagħha nħareġ il-mandat u dan bi ksur tal-Art. 274(3) tal-Kap. 12. Għad li ma ġietx imsemmija fir-rikors promotur il-Qorti tqis illi din il-kwistjoni hija waħda importanti biżżejjed li tista' addirittura titqajjem *ex-officio* minnha jekk tirriżulta fondata.

28. L-Art. 274(3) tal-Kap. 12 jgħid hekk:

> **'274. (3) Fejn it-titolu eżekuttiv ikun ta' xort'oħra milli sentenza tal-qorti li lilha hi magħmula t-talba, kopja tal-istess titolu u tal-att li fih in-notifika, fejn l-istess notifika hi meħtieġa skont l-artikolu 256, għandhom jiġu ppreżentati flimkien mat-talba.'**

29. Il-Qorti tista' tistrieħ biss fuq l-atti li għandha quddiemha. Fil-kopja tal-mandat eżekuttiv li hemm esebita fl-atti għalkemm jidher illi għalkemm l-intimata eżekutanta (rikorrenti f'dik il-proċedura) esebiet "***l-att li fih in-notifika***" ossia l-ittra uffiċjali numru 1640/2023, madanakollu ma esebietx flimkien ma' dik l-ittra (għalkemm hemm riferenza għalihom fil-korp tagħha) "***kopja tal-istess titolu***" ossia kopja tal-kambjali nfushom. Dan iwassal lill-Qorti sabiex tikkonkludi li anke din hija raġuni valida fil-liġi sabiex tħassar il-mandat eżekuttiv *de quo.*

Deċiżjoni

30. **Għal dawn ir-raġunijiet il-Qorti qed tiddisponi mir-rikors billi tilqa' t-talba tar-rikorrent eżekutat u tirrevoka l-mandat ta' qbid eżekuttiv bin-numru 463/2024 fl-ismijiet premessi. Spejjeż kontra l-intimata eżekutanta.**

V.G. Axiak	Y.M. Pace
Maġistrat	Dep. Reġistratur